

Deze toolkit geeft inspiratie en tips voor het betrekken van vaders bij de opvoeding door professionals in welzijn, zorg en onderwijs. De inhoud van deze toolkit is overigens ook goed bruikbaar voor het versterken van de betrokkenheid van moeders.

Algemeen

Vaders zijn opvoeders; opvoeders zijn ook vaders - houdt dit altijd in je hoofd.

Elke vader en elke opvoeder is anders, elke medewerker is anders, elke situatie is anders – wees je daarvan bewust. Er is geen algemene instructie te geven die voor alle vaders geldt.

Benader vaders positief, vanuit hun kwaliteiten. Benoem wat ze goed doen, waardeer hun betrokkenheid, geef complimenten.

Betrokkenheid van vaders bij de opvoeding staat nog in de kinderschoenen. Ga ervan uit dat een lange adem nodig zal zijn. Één keer vragen of één keer een activiteit organiseren zal niet genoeg zijn. Vaders zelf, moeders, betrokken organisaties en professionals zullen allemaal moeten wennen aan de vanzelfsprekendheid dat vaders ook opvoeders zijn. Dat kost tijd, geduld en volharding.

Informatie

Informeer scholen en andere organisaties, medewerkers, vaders, moeders én kinderen over het belang van vaderbetrokkenheid:

Opvoeden is makkelijker als je weet wie je kind is, waar het mee bezig is, hoe het zich ontwikkelt, enzovoorts. Betrokken vaderschap draagt bij aan groter welzijn van kinderen, aan betere schoolprestaties en minder schooluitval. Vaderbetrokkenheid helpt sociale, psychische en emotionele problemen voorkomen. Betrokken vaders en moeders hebben een betere onderlinge relatie, meer plezier én meer effectiviteit in de gezamenlijke opvoeding.

Benoem het belang van betrokkenheid van vaders bij de opvoeding ook – en bij herhaling, elke keer weer – tijdens informatie- en andere bijeenkomsten.

Toolkit Vaderbetrokkenheid

Medewerkers

Waarom ben je dit werk gaan doen?

Wie is/was je eigen vader? Hoe is/was je relatie met hem? Probeer je in de opvoeding juist wel of niet te doen wat hij deed? Realiseer je dat vaders en moeders zelf ook vaders hebben (gehad) en hun manier van opvoeden daar in positieve of negatieve manier daaraan kunnen spiegelen.

Activiteiten organiseren

Nodig vaders expliciet uit voor reguliere activiteiten. Besteed tijdens deze activiteiten aandacht aan de rol van vaders, en noem het belang van hun betrokkenheid.

Organiseer af en toe bijeenkomsten speciaal voor vaders. Denk hierbij onder andere aan:

- geschikt tijdstip (bijvoorbeeld voor vaders die overdag werken)
- specifieke thema's waar vaders interesse in hebben (inventariseer deze interesses!)
- wees concreet, specifiek en doelgericht
- hanteer een duidelijk programma-overzicht of agenda

Laat vaders en moeders – indien nodig – eraan wennen dat bijeenkomsten gemengd kunnen zijn. Maak het bespreekbaar. Organiseer eens een bijeenkomst met slechts een paar mannen en een paar vrouwen, zodat de hoeveelheden in evenwicht zijn. Bespreek met deze vaders en moeders hoe gemengde bijeenkomsten het beste georganiseerd kunnen worden. Vraag hen hierbij te helpen.

Organiseer een doe-activiteit voor vader en kind.

Zet indien mogelijk/wenselijk mannelijke voorlichters in.

Thema's

Bijvoorbeeld:

- Spelen met je kind
- Positief benaderen
- Omgaan met pubers

Toolkit Vaderbetrokkenheid

Werving:

Spreek en schrijf vaders expliciet aan. Stuur brieven niet alleen aan de ouders/ verzorgers, maar ook direct aan vaders. Bel hen op. Vraag de moeders naar hun partners.

Betrek vaders bij intakegesprekken. Heb eventueel een extra intakegesprek met de vader alleen als hij niet bij het eerste gesprek is.

Wanneer vaders aanspreken:

- intake
- speel-o-theek
- spelinloop
- kennismakingsactiviteiten
- informatiebijeenkomsten
- voorlichtingsbijeenkomsten
- koffie-ochtend

Spreek moeders aan op de betrokkenheid van hun vaders. Vraag ernaar, maak het bespreekbaar, leg hen uit dat het belangrijk is.

Zet reeds betrokken vaders in om andere vaders uit te nodigen en actiever te betrekken. Nodig hen uit hier een actieve rol in te spelen. Vraag hen een bondgenoot te zijn, overleg met hen over een eventuele specifieke aanpak.

Contact

Spreek vaders persoonlijk aan, het zijn geen vreemde wezens. Het is goed mogelijk dat ze zelf minder op hun gemak zijn dan jij.

Stel je voor, vraag hem zich voor te stellen. Eventueel via het kind.

- Trefwoorden voor constructief contact:
- Open houding
 - Eerlijk
 - Begripvol
 - Praktisch
 - Positief (complimenten)
 - Direct
 - Open

Toolkit Vaderbetrokkenheid

Praktische tips

Geef opdrachten voor de vaders en hun kinderen mee aan de moeders; zo wennen vaders eraan dat ze betrokken worden.

Vraag kinderen om thuis de groeten te doen aan hun vader; vraag later aan het kind hoe de boodschap is overgekomen.

Laat werkjes van de kinderen zien aan de vader; benoem hoe trots de kinderen zijn.

Benoem waar het kind bij is hoe trots het is dat zijn/haar vader er is.

Videoclip

Leuk om met vaders te kijken: **Me boy (remix) - Yes-R, Ali B & Lange Frans**

Tijdens het schieten van de clip kregen de heren medewerking van een aantal bekende vaders zoals Patrick Kluivert, Wolter Kroes, Jeroen van der Boom, Winston Post en Martijn Krabbe.

<http://www.youtube.com/watch?v=HRqk2rn7g8c>

Bronnen

Een vader is meer dan 100 meesters. Versterken van vaderschap in Amsterdam. (Trees Pels, Susan Ketner, Pauline Naber; Kenniswerkplaats Tienplus, 2012)

Vaderschap 2.0. Opvoedingsondersteuning voor vaders van nu. (E-Quality Kenniscentrum voor Emancipatie, Gezin en Diversiteit, 2011)

Babymanagement voor mannen. (Henk Hanssen, IkVader.nl, 2010)

De 9 maandengids voor mannen. Wat elke man die vader wordt moet weten! (Henk Hanssen en Lonneke Kranendonk, IkVader.nl, 2009)

Zorgende Vaders. Over mannen en ouderschap, zorg, werk en hulpverlening. (Vincent Duindam, Van Gennep Amsterdam, 1997)

Tot slot:

Ontwikkel een vaderperspectief, houd vaders in het oog, denk aan vaders, neem ze mee in alles wat je doet – ook met de moeders en kinderen.